

عنوان مقاله:

تحلیل فرایند انتقال معنا در ترجمه با رویکرد نشانه‌معناشناسی گفتمانی (مطالعه موردی: اثر پیامبر ترجمه حسین الهی قمشه‌ای)

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات زبان و ترجمه، دوره 53، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسندگان:

لیلا توکلی - دانشگاه آزاد اسلامی

حمیدرضا شعیری - دانشگاه تربیت مدرس

علی ربیع - دانشگاه آزاد اسلامی

علی کریمی فیروزجایی - دانشگاه پیام نور

خلاصه مقاله:

هر مترجم در محور جانشینی واژگان و نیز در محور همنشینی ساختار دستوری، با در نظر گرفتن نیت متن مبدأ و ملاحظات فرهنگی زبان مقصد دست به گزینش می‌زند. با التفات به اینکه مترجم، به‌عنوان گفته‌یاب پیام مؤلف در زبان مبدأ و نیز گفته‌پرداز همان پیام در زبان مقصد، تحت نفوذ فضایی بیناگفتمانی قرار می‌گیرد، رویکرد نشانه‌معناشناختی گفتمانی برای تحلیل فرایند انتقال معنا، اختیار شده است. با در نظر گرفتن تعریف نشانه‌شناختی «ترجمه» به‌مثابه رابطه بینا فرهنگی و بینامتنی، هدف پژوهش حاضر این است که با روش تحلیلی توصیفی نشان دهد در ترجمه پیامبر اثر جبران خلیل جبران و برگردان الهی قمشه‌ای، عناصر فرهنگی زبان مبدأ و زبان مقصد تحت کنترل شرایط گفتمانی براساس دو نظام معنایی هم‌گرا و واگرا نقش‌آفرینی می‌نمایند. از آنجا که کارکرد نظام معنایی هم‌گرا، حفظ ریختار فرهنگی متن مبدأ است و کارکرد نظام معنایی واگرا ایجاد ناهم‌ریختی بینا فرهنگی، مسئله پژوهش این است که در ترجمه پیامبر چگونه از تعامل مثبت یا منفی دو نظام معنایی هم‌گرا و واگرا، عناصر فرهنگی می‌توانند در چارچوب نظام ارزشی گفتمانی تمهید انتقال معنا را فراهم نمایند؟ فصل تمایز این پژوهش با پژوهش‌های متناظر دیگری که در خصوص پیامبر صورت پذیرفته، در توجه نشانه‌معناشناختی به عناصر بینا فرهنگی است. از یک سو التفات نابسندة پژوهشگران به مطالعه فرایند کیفی ترجمه و از سوی دیگر، نیاز مترجمان به مذاقه نظر در تفاوت‌های فرهنگی، برای بهبود عملی ترجمه‌هایشان ضرورت این پژوهش را توجیه می‌نمایند.

کلمات کلیدی:

جبران خلیل جبران، نشانه‌معناشناسی گفتمانی، ترجمه، پیامبر، هم‌گرا، واگرا، حسین الهی قمشه‌ای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1148644>

